

Pamiętając o zapomnianym

Bruksela, 25 stycznia 2012 r.

25 stycznia br. w Brukseli z inicjatywy Europejskiego Biura Informacyjnego Romów (ERIO) odbyła się konferencja „Pamiętając o zapomnianym Holokauście Romów”. Stanowiła ona część szerszego projektu finansowanego przez Komisję Europejską, realizowanego w ramach Działania 4 – Aktywna Pamięć Europejska.

Projekt ten realizowany w partnerstwie z Fundacją na rzecz Narzędzi Humanitarnych Radio La Benevolencija z Holandii oraz Fundacją Wzajemnej Pomocy i Tolerancji z Bułgarii, ma na celu kształtowanie świadomości w zakresie historii romskich ofiar nazistowskich prześladowań i ich bieżącej walki wobec promowania przez Unię Europejską poszanowania dla praw człowieka. Celami styczniowej konferencji były: kształtowanie świadomości na temat romskiego Holokaustu (Porajmos), inicjowanie debaty i refleksji za sprawą łączenia prześladowań Romów w okresie

nazizmu i ich trwającej dyskryminacji oraz pokazywanie wpływu romskiego Holokaustu na obecnych Romów i nastawienie osób spoza tej społeczności.

Wśród uczestników konferencji obecni byli m.in. Liwia Jaroka – węgierska posłanka do Parlamentu Europejskiego pochodzenia romskiego, Stanislav Daniel – urzędnik Punktu Kontaktowego Do Spraw Romów i Sinti OBWE, Wiesława Kostrzewa – Zorbas – przedstawicielka Kancelarii Prezesa Rady Ministrów RP, a także delegaci ONZ, UE, organizacji działających na rzecz praw człowieka oraz społeczności romskich z całej Europy. Językiem

roboczym był angielski, jednakże zapewnione było także tłumaczenie w języku romskim.

Data konferencji niemal zbiegła się z przypadającą 2 dni później 67 rocznicą wyzwolenia obozu Auschwitz – Birkenau przez oddziały radzieckie i obchodzonego tego dnia Międzynarodowym Dniem Pamięci o Holokauście. Głównym celem konferencji było bowiem ukazanie analogii między działaniami władz III Rzeszy a współczesnymi aktami rasizmu, marginalizacji i ksenofobii wobec Romów. Przejawy tych zjawisk są szczególnie widoczne w dobie trwającego obecnie załamania gospodarczego w Europie, w wyniku którego najbardziej poszkodowane są grupy społeczne znajdujące się w najtrudniejszym położeniu i wymagające wieloaspektowej pomocy. Rządy państw europejskich redukując wydatki na pomoc publiczną pogłębiają i tak już trudną sytuację ludności romskiej. Z kolei ekstremiści, wzorem nazistów próbują z Romów stworzyć „koźłów ofiarnych” winnych obecnej sytuacji i pozbyć się „problemu” jaki stanowią oni ich zdaniem dla poszczególnych państw europejskich.

Na brukselskiej konferencji obecny był również Prezes Związku Romów Polskich – Roman Chojnacki, który jest jednocześnie członkiem Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Podkreślił on po raz kolejny potrzebę nadania zagładzie Romów takiej samej rangi jaką posiada Holokaust narodu żydowskiego. Podziękował przy tej okazji władzom RP za poparcie w ubiegłym roku inicjatywy kierowanego przez niego Zespołu do Spraw Romskich o nadanie przypadającemu 2 sierpnia Dniu Pamięć-

Holokaucje Romów

ci o Zagładzie Romów i Sinty rangi oficjalnego święta państwowego. Prezes Chojnacki przypomniał ponadto konieczność należytego zadośćuczynienia dla romskich ofiar II wojny światowej i innych potomków, takiego, jakie otrzymały ofiary żydowskie. Jego zdaniem konieczne są dalsze badania nad trage-

Ando 25 stycznio dre Bruksela Europa-kro Biuro Informacyjno Romenge kerdzia konferencja „Rypyryben pał zabiškirdo Romano Holokausto”. Konferencja daja isys kerde dre baredyr projekto finansowano pełde Komisja Europakro. Pe konferencja isys jamaro redaktoro naczelno Roman Chojnacki, prezeso dre Romano Związko dre Szczecinko i przedstawiciele Romengro dre Khetani Komisja Rządoskry i Tytknedyr Nacjengry i Etnikane. Phendzia adoj kaj Romano Holokaustos musineł w końcu te javeł dasai samo ranga dziasyr Holokausto Biboldengro. Phendzia też kaj nani frei te faszynel historia Romane Holokaustostry.

Romski Holokaust jest częścią historii, o której wciąż nie mówi się często i otwarcie. Konferencja w Brukseli była jednym z wydarzeń, których celem jest przypominanie społeczeństwu o ofiarach nazizmu.

dią Romów podczas zakończonej w 1945 r. wojny światowej i tu kluczową rolę mają do odegrania podmioty środowiska działające w środowisku romskim, które - co wyraźnie zaakcentował - są źródłem prawdziwej wiedzy o historii Romów. Miał on tu na myśli zarówno historię sprzed 1945 r., jak i lata późniejsze. Sprzeciwił się tym sa-

mym wszelkim próbom fałszowania historii narodu romskiego i chęciom opisywania dziejów, kultury i języka romskiego, bez udziału i uwzględnienia opinii samych zainteresowanych, czyli wszystkich grup romskich zamieszkujących w poszczególnych krajach.

Mateusz Babicki

